

Ludmila Saforková: Internet a můj handicap

Vždycky jsem ráda poznávala a získávala informace. Záliba usnadňovala studia i pozdější zaměstnání, jehož součástí přímo další vzdělávání bylo. Ráda jsem komunikovala s mnoha lidmi všemi dostupnými prostředky. Tenkrát to bylo tak snadné...! Počítače však ještě v tu dobu nebyly zavedeny do praxe. Z dnešního hlediska až neuvěřitelné! Nedávno se školou povinný vnuk zeptal: „Co jste dělali, když jste neměli počítače?“

Během nárůstu počítačové gramotnosti v okolí se už u mne projevovalo zákeřné onemocnění. Nemohla jsem používat klávesnici. A bylo hůř...! Choroba mne postupně zbavila schopnosti pohybu nohou i rukou. Zbořil se svět! Byla jsem na tom podobně, jak se povídá v jedné pohádce, jen s tím rozdílem, že bezvládné „hnáty“ zůstaly i nadále přirostlé k tělu. Touha však nemizela - touha po životě, po normálním lidském dění.

Čím dál, tím častěji mi přicházelo na mysl, že umět ovládat počítač by mohlo pomoci. Jak však na to? Uskutečnění snu jsem neviděla. Až jednou, při pobytu v rehabilitačním ústavu, jsem spatřila na dveřích nápis „Počítačová učebna“. Zajásala jsem a lékař oddělení měl radost, že mám zájem a už jsem měla novou proceduru. Výuka však byla problematická i pro samotného lektora učebny. Začínala jsem vyťukávat klávesnici tyčinkou drženou ústy a myšlenku ovládnutí počítače jsem už nepustila.

V průběhu plynoucího času a kontaktů míst s možnostmi práce na počítači bez použití klávesnice jsem se dostala až k programu MyVoice, což bylo to pravé. Vyhráno jsem však ještě neměla. Tehdy neexistovaly kurzy ovládnutí počítače hlasem a lektori o něco takového neměli zájem. A tak pomohla rodina.

Nejvíce se mi věnoval synovec. Právě studoval počítačové technologie na vysoké škole a do hlasového ovládnutí vklouzl jako po másle. Byla jsem počítačový analfabet, vysvětloval a předváděl tedy všechno od začátku. Po několika hodinách prohlásil: „Teď už musíš sama, teto, počítač tě povede“ a zůstal ve spojení přes dálkovou správu.

Zpočátku mi šla práce na počítači velmi pomalu, dostala jsem se však na cestu. Znovu se přede mnou široce otevřely možnosti poznávání a komunikace. S nadšením jsem si užívala všeho, co počítač a internet přinášejí. Oceňovala jsem, že bez pomoci druhých si toho můžu tolik přečíst, prohlédnout, že zase můžu „psát“, vést tak snadno korespondenci a zaznamenávat si, co potřebuji. Opět jsem začala organizovat své záležitosti – zajišťovat si péči o tělesnou schránku, obstarávat pobyty, dostávat se do středu dění. Opravdu mě to bavilo. Schopnost ovládnutí počítače mi vrátila kus soběstačnosti. Došlo jednoznačně ke zkvalitnění mého života.

Později jsem se dočetla o kurzech hlasového ovládnutí počítače v Praze. Po elektronických i osobních kontaktech jsem se zakrátko dostala o skok dále. Po zvládnutí dalšího programu MyDictate pro diktování textů jsem si mohla přisvojit známé přísloví v podobě: „Co na srdci, to v počítači.“

Závěr je překvapivý. Byla jsem požádána, abych pomohla těžce zdravotně postižené paní naučit se ovládat počítač hlasem. Souhlasila jsem, vždyť mi lidé taky pomáhají. Ale, jak na to? Po všelikém vyřizování, které by se bez internetu neobešlo, jsme obě krátkodobě pobývaly v jednom zařízení

a sedávaly u jednoho stolu s počítačovou technikou. Tentokrát jsem já vysvětlovala paní všechno od začátku a předávala jí dovednosti. Akce se vydařila nad očekávání. Paní se mimo jiné naučila hlasovými povely pohybovat se na internetu a odeslala svůj první mail. Byla šťastná, dostala se taky na cestu. S údivem jsem pak vnímala záplavu nepopsatelné radosti, až takové, že se z ní úží oční štěrbin. Internet se stal prostředníkem k nové dimenzi, k duchovnímu rozměru pomoci, štěstí a radosti.